

మొగిలి

అప్పుడే తెల్లవారుతోంది. చీకటి సంద్రంలా వున్న లోకం పాల సంద్రంలా మారుతోంది. సుషుప్తావస్థలో వున్న ప్రాణికోటికి మేలుకొల్పులా ఆ యింటి ముందు సారె వేగంగా తిరుగుతూ ఏ వాయిద్యము మోగించలేని ఓ కొత్త రాగం పలికిస్తోంది. అంత కంటే వేగంగా సారె ముందు కూర్చున్న మొగిలి ముంజేతి మీద గాజులు కదులుతూ సూర్య కిరణాలకే నగిషీలు చెక్కుతున్నాయి. పడుగుపేకల్లా అల్లుకుని ప్రకృతిలో ఓ అద్భుత శిల్ప దృశ్యాన్ని రూపు కట్టిస్తున్నాయి. ఆమె చేతుల మధ్యలో రూపుదిద్దుకొంటున్న మట్టి కూజాలతో మొగిలి ఈ కర్మభూమిలో సృష్టికర్తను ప్రత్యక్ష నిరూపణ చేస్తోంది.

ఆమెకు రెండు బారల దూరంలో కోటిగాడు రెండు కాళ్ళతో అడుసు తొక్కుతూ కూనిరాగాలు తీస్తున్నాడు. బురదలో కాళ్ళు బిగుసుకుని కదలక మొరాయించినప్పుడు మట్టి పిడతతో నీళ్ళు జల్లుతూ మొగిలి తయారు చేసే పాత్రలకు మట్టిని పదును చేస్తున్నాడు.

ఆకాశంలో తిరుగుతున్న గెద్ద ఒకటి తల్లినంటి తిరుగుతున్న కోడి పిల్లను తన్నుకుపోవాలని మాటువేసి చూస్తోంది. పక్కనే పనిలేని కాట్ల కుక్కలు ఒకదాని మీద మరొకటి పడుతూ కొట్లాడుకుంటున్నాయి. అవేమీ పట్టించుకోని మొగిలి తన పనిలో నిమగ్నమై పోయింది.

“మొగిలా! ఓ మొగిలా! ఇగ సాలునా! సానా సేపయినాదే! అడుసు తొక్కి తొక్కి నా ముంగాల్లు రోల్లవుతున్నాయే? ఇటు సూడయే?” అంటూ కోటిగాడు అరుపు ప్రారంభించాడు.

“ఏటి సూసేది? సూత్తున్నాగా! నా సేతులు సారె ఆపాలా? నీవు అడుసు తొక్కడం ఆపాలా? ఇగ అరవబోక! పని సూసుకో?” మొగిలి సమాధానం విన్న కోటి ఆ పని చెయ్యడం విసుగ్గా ఉన్నా తిరిగి ప్రారంభించాడు. మొగిలి అంటె అతనికి అమితమైన ప్రేమ. ఆమె మాట కాదనలేడు.

“కోటప్ప కొండకెల్లాలా!

కావిడి బుజానకెత్తాలా

మొగిలి యెంట రావాలా?” కోటి లేని ఉత్సాహం తెచ్చుకుని పదం అందుకుని తిరిగి తన పనిలో లీనమయ్యాడు.

కోటి నోట తన పేరు వినగానే ఆమె మదిలో అనురాగ రేఖ తళుక్కుమని అది చిరునవ్వుగా ఆమె పెదవులపై తళతళలాడింది.

ఆ ముందు రోజు రాత్రే ఆ గ్రామం వచ్చిన వేణు స్నేహితుడు మాధవునితో ఊరు వెంట బయలుదేరాడు. వేణు పట్నంలో పుట్టాడు. పట్నంలో పెరిగాడు. పట్నంలోనే చదువుకుంటున్నాడు. మాధవ అతను ఇంజనీరింగు చేస్తున్నారు. ఇద్దరికీ స్నేహం బాగా కుదిరింది. ప్రతిసారి శలవులకి తన వూరు రమ్మనమని మాధవ పట్టుపడుతున్నాడు. నాల్గవ ఏట పరీక్షలు కూడా పూర్తయ్యాయి. ఇక ఉద్యోగాలు వస్తే ఎవరు ఎటు వెడతారో తెలీదు. ఇక మాధవ మాట కాదనలేక వేణు అతని వెంట ఆ గ్రామం వచ్చాడు.

వేణు ఆ వీధులను, ఆ యిళ్ళను, ఆ జనాన్ని వింతగా చూస్తూ మాధవ వెంట నడుస్తున్నాడు. అప్పటికే వారు ఊరి చివర వరకు వచ్చేసారు. అక్కడ పాతగిల్లి, కూలిపోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్న పెంకుటిల్లు కనబడింది. ఆ యింటి ముందు సారె తిప్పుతూ కూర్చుని ఉన్న మొగిలిని చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు. ఆమెను చూస్తూ అలాగే నిలబడిపోయాడు.

“అలా ఆగిపోయావేం వేణూ! నడు, నడు” అంటూ మాధవ తొందర చేసినా వేణు ఆ మాటలు విననట్టే నిలబడిపోయాడు.

“మాధవా! ఆమె ప్రాణమున్న స్త్రీ మూర్తియా? లేక ఏ చిత్రకారుడో సృష్టించిన అపురూప చిత్రకళా ఖండమా?” వేణు ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు.

“ఏం వేణూ! కొత్తగా కవిత్వం పుట్టుకొస్తుందేమిటి నాయనా? ఏ చిత్రకారుడూ సృష్టించిన చిత్రం కాదది. మనలాగే ప్రాణమున్న ఓ నారీరూపం. మానవుడు సృష్టికర్తయై రూపుదిద్దుకున్న సజీవ దృశ్యమది. కాయకష్టంతో బతికే ఓ మనిషి జీవయాత్రా దృశ్యమది” అన్నాడు మాధవ నవ్వుతూ!

“అంటే?” పూర్తిగా అర్థంకాని వేణు తిరిగి అడిగాడు.

“పిచ్చి వేణూ! అంటే ఏముంది? ఆమె కుండలు, కూజాలు, ప్రమిదలు, పిడతలు, ఒకటేమిటి? మట్టితో తయారు చేయగల పాత్రలన్నీ తయారు చేస్తోంది.

నువ్వు 'హైటెక్' యుగమనుకుంటే ఆమె ఇంకా కుండల యుగమనుకుంటోంది అంటే!" అన్నాడు మాధవ పకపకా నవ్వుతూ!

"నవ్వు ఆపు మాధవా! నాకంతా అయోమయంగా ఉంది. నే నమ్మలేక పోతున్నా?" అన్నాడు వింతగా ఆమెవైపు చూస్తూ.

"వేణూ! నమ్మక ఏం చేస్తావు? ఇది యధార్థం! కంటి ముందు కనబడే ఓ ప్రత్యక్ష సాక్ష్యం కదా! ఇంకా పెళ్ళిళ్ళకి, పేరంటాలకీ, నోములకీ, వ్రతాలకీ, పండుగలకు, పబ్బాలకు, పుట్టుకలకు, చావులకు కూడా ఆ మట్టి పాత్రలతోనే పని కదా! పైగా ఈ పల్లెల్లో నీరు నిల్వకీ, చల్ల నీళ్ళకీ, పచ్చళ్ళు పెట్టుకోవడానికీ, వంటలకు, చివరకు చావులకు కూడా మట్టిపాత్రలే ఆధారం కదా! అందుకనే ఇంకా ఇక్కడ ఆ కుండల యుగమే కదా!" మాధవ వివరంగా చెప్పాడు.

"మరి ఆ పక్కన అతను ఆ బురదలో కోతిలా గంతులేస్తున్నాడెందుకు?" వేణు అతనివైపు చూపిస్తూ అడిగి పకపకా నవ్వాడు.

"అయ్యో వేణూ! కంప్యూటర్ ముందు కూర్చుని నువ్వు ప్రపంచం నడిపిస్తున్నా ననుకుంటున్నావు? కాని నువ్వు అసలు ప్రపంచాన్ని ఇప్పుడు చూస్తున్నావు. అతను ఆ మట్టి పాత్రల తయారీకి మట్టి పదును చేస్తున్నాడు. ఆ మట్టి లేందే ఆ పాత్రలే లేవు. ఇంక నడు! నడు!" అంటూ తిరిగి తొందర చేసాడు.

మాధవ మాటలు పూర్తయ్యేటప్పటికి వేణు భుజాన వేలాడుతున్న కెమెరాతో రెండు, మూడుసార్లు క్లిక్మనిపించాడు.

"వేణూ! పల్లెలో అలా నీ యిష్టమొచ్చినట్లు ఫోటోలు తీయకూడదు. పైగా ఆమె ప్రాణమున్న ఓ కన్నెపిల్ల! జాగ్రత్త" అన్నాడు ముందు జాగ్రత్తగా.

కోటి ఫోటోలు తీస్తున్న వేణు వైపు గుడ్లురిమి చూసాడు. వేణు స్నేహితుని మాట వినక మరోసారి కెమెరా క్లిక్మనిపించాడు. కోపం పట్టలేని కోటి గుప్పెడు బురద తీసి వేణు మీదికి విసిరాడు. అది వచ్చి వేణు తెల్లటి లాల్చీ మీద పడింది. అర్థం కాని వేణు అతనివైపు మరింత ఆశ్చర్యంగా చూసాడు. అంతలో కోటి మరోసారి బురద చేత్తో తీసి వేణు మీదికి విసరబోయాడు.

"కోటి! ఆగు! ఆగు!" అంటూ మాధవ గట్టిగా అరిచాడు.

ఆ అరుపుకి ఉలిక్కిపడ్డ మొగిలి తలెత్తి చూసింది. ఎదురుగా ఇద్దరు మగవారు.

"తమరా మాధవబాబు! ఈడకు వచ్చినారేంది?" చేతిలోని సారె ఆపి అడిగింది మొగిలి.

“ఇతను వేణు! నా స్నేహితుడు! మనూరు చూడ్డానికి వచ్చాడు!” అన్నాడు.

కోటి వైపు కళ్ళెర్ర చేసి చూసింది. కోటి ఆమె చూపులు తట్టుకోలేక చేతిలో ఉన్న బురద తీసి కింద పడేశాడు.

“అరి సొక్కా పాడైపోనాది?” అంది బాధగా.

“మొగిలీ! నువ్వేం బాధపడకు. మా వల్ల నీ పని ఆగిపోయింది” అంటూ మాధవ “నడు! నడు!” అంటూ వేణు చెయ్యి పట్టుకుని ముందుకు కదిలాడు.

ఊరు దాటితే చుట్టూ పంట పొలాలే. పచ్చని ఆ పైరుల మీద రకరకాల పక్షులు వాలి ముక్కులతో గింజలు కరుచుకుపోతూ పరుగులెత్తుతున్నాయి. ఆ దృశ్యాలు చూసి వేణు సంతోషంతో పసివానిలా గంతులేస్తూ ఫోటోలు తీసాడు. అంతలో ఇద్దరు గోదావరి గట్టు ఎక్కారు.

తాటి మానును ముక్కుతో కొడుతూ రంధ్రం చేస్తున్న పిట్టను వేణు మరింత ఆశ్చర్యంగా చూసాడు.

“అది వడ్రంగి పిట్ట. దాని తెలివి చూసావా? గుడ్లు పెట్టడానికి ఏకంగా తాటి మానుకే రంధ్రం చేసి గూటిని తయారు చేసుకోవాలనుకుంటోంది! ఈ ప్రకృతినంతా తమ సొంతం చేసుకోవాలనుకుంటాయి ఈ పక్షులు” అన్నాడు మాధవ.

అంతలో యమ ధర్మరాజు చిన్న కొడుకులా ఒక పిల్లాడు నల్లని గేదె మీద ఎక్కి స్వారీ చేస్తూ “తందనానతానా!” అంటూ పాడుకుంటున్నాడు.

వేణు మరింత ఆశ్చర్యంగా ఆ దృశ్యాన్ని ఫోటోలు తీసాడు.

“ఇన్ని ఫోటోలు తీసావు? ఏం చేస్తావు? వేణూ!” మాధవ అడిగాడు.

“పోటీలకు పంపిస్తాను. ఇదివరకు పోటీలకి ఎన్ని ఫోటోలు పంపినా నాకు ఏ బహుమతి రాలేదు. ఈసారి తప్పకుండా వస్తుందని నా నమ్మకం!” అన్నాడు ఆశగా వేణు.

మాధవకి తండ్రీలేడు. తల్లి, అన్న, వదిన ఇంట్లో ఉంటారు. మాధవతో పాటే వేణుని కూడా వాళ్ళు ఆప్యాయంగా చూస్తున్నారు.

జాము పొద్దెక్కి ఎండ చురుక్కుంటున్నా మొగిలి సారె ముందు కూర్చునే ఉంది. ముందురోజు పక్కూరి సంతకు మట్టిపాత్రల కావడితో వెళ్ళిన మల్లన్న తిరిగి వచ్చాడు.

“ఎటయినాదే మొగిలా! జాము పొద్దెక్కినాది ఇంకా ఆడనే కూకున్నావేటి? ఈ పొద్దు అయిగారి ఇంటికాడ అమ్మాయి గారి మనువు గందా! ఇక సారె ఆపి లెగు! లెగు” అన్నాడు.

“అన్నీ! ఆడ యెట్టేనా!” అంటూనే మొగిలి సారె ఆపి లేచింది.

“అదేందిరా! కోటిగా! సుక్క పొడిసిన యేల అడుసులో కాలెట్టినావు కూడు తినవా యేటి? ఇగ లెగు! లెగు!” అంటూనే మల్లన్న భుజం మీది కావడి దించి పక్కగా పెట్టాడు.

“ఇగ అయిపోనాది మావా!” అంటూ కోటిగాడు అడుసులోంచి కాళ్ళు తీసి బురద కడుక్కోడానికి నీటి బానలవైపు కదిలాడు.

మొగిలికి మూడేళ్ళు నిండకుండానే తల్లి వాతం కమ్మి చనిపోయింది. అప్పటి నుంచి మల్లన్న తల్లి, తండ్రి తానై మొగిలిని పెంచి పెద్ద చేసాడు. యుక్త వయస్సు వచ్చిన మొగిలే ఇప్పుడా యింటికి పెద్ద దిక్కు. సహజంగా తెలివి, చురుకుతనం గల మొగిలి అంటే ఆ తండ్రికి పంచప్రాణాలు.

కోటి మల్లన్న చెల్లెలు కొడుకు. మగడు చనిపోయిన ఆమె అన్న ఇల్లు చేరుకుంది. ఆమె పక్షవాతం వచ్చి చనిపోతూ పది సంవత్సరాల కోటప్పను అన్నకు అప్పచెప్పింది. కోటప్ప పెద్ద తెలివైన వాడు కాడు. పైగా పుట్టినప్పుడే పోలియో రావడం వల్ల ఒక కాలు కుంటి కూడా! అయినా చెప్పిన పని శ్రద్ధగా చేసుకుపోతాడు. అందుకే అతనంటే మల్లన్నకు అభిమానం. పైగా తల్లి, తండ్రి లేని అతనంటే మితమైన జాలి కూడా! తన కూతురు మొగిలికి, కోటప్పనిచ్చి పెళ్ళి చేసి తన కళ్ళ ముందుంచుకోవాలని అతని ఆశ. ఆ కోటప్పే కోటిగాడుగా అందరి నోళ్ళల్లో ఉన్నాడు.

ఆ సాయంకాలం వేణు, స్నేహితునితో చెప్పకుండానే కెమెరా తీసుకుని మొగిలి ఇంటివైపు వెళ్ళాడు. ఆ యింటి వాకిట్లో ఓ వారగా కుమ్మరంలో కాలుతున్న ఆ మట్టి పాత్రలను చూస్తూ నిలబడి ఉంది మొగిలి. ఆ మంటల పక్క ఎర్రబడ్డ ముఖంతో భద్రకాళిలా ఉన్న మొగిలిని చూసి కాస్త జంకాడు వేణు. అతనిని చూసిన మొగిలికి పొద్దుట చూసిన జ్ఞాపకం వచ్చింది.

“ఎం కావాలయ్యా?” అంటూ అడిగింది.

“ఒక్క ఫోటో తీసుకుంటా” అంటూ వేణు కెమెరా వైపు చూపించాడు.

మొగిలికి కెమెరా చూడగానే అర్థమయింది. ఆ వూళ్ళో పెద్దల ఇళ్ళల్లో పెళ్ళిళ్ళు అయినప్పుడు ఆ ఫోటో డబ్బా వస్తుంది.

“పొద్దుగాల తీసినావుగా! ఇగ సాలు బాబూ! ఇగ తీబోక” అంది.

అంతలో కోటిగాడు అక్కడకు వచ్చాడు. మొగిలి లోపలికి వెళ్ళిపోయింది. పొద్దుటి కోటి చెయ్యివాటం చవిచూసిన వేణు భయంతో వెనుతిరిగాడు.

ఆ విషయం గమనించిన మాధవకి వేణు పద్ధతి నచ్చలేదు.

“ఈ వూరు వచ్చింది ఆ పిల్ల ఫోటోలు తియ్యడానికేనా? దేనికైనా అతి పనికిరాదు వేణూ!” ఆ రాత్రి మాధవ స్నేహితుణ్ణి మెత్తగా మందలించాడు.

“ఏదో సరదాకి ఫోటోలు తియ్యాలనుకుంటే తప్పేమిటి మాధవా?” అన్నాడు వేణు నవ్వుతూ.

“అది కాదు వేణూ. ఇది పల్లె! పెళ్ళి కాని ఆ పిల్ల ఫోటోలు అలా తీస్తుంటే వాళ్ళు తన్నడానికైనా వెనుకంజ వెయ్యరు జాగ్రత్త!” అంటూ మాధవ అతన్ని కాస్త భయపెట్టడానికి ప్రయత్నించాడు. మాధవకు ఏ సమాధానం చెప్పని వేణు కళ్ళు మూసుకున్నాడు. ఆ రాత్రి వేణు కలల నిండా మొగిలి రూపే నిలిచింది. అతనికి కలత నిద్రతోనే తెల్లవారింది. కెమెరాతో మొగిలిని వెతుక్కుంటూ వేణు తిరిగి బయలుదేరాడు.

ఇంటి ముందు కళాపు జల్లి ముగ్గు పెడుతున్న మొగిలి తిరిగి వేణుని చూసి విస్తుపోయింది. ఆమెకు ఎవరేనా చూస్తారేమోనని భయం కూడా వేసింది.

“పట్నం బాబూ! ఏలకాని ఏల రాబోక? మా పెద్దోల్లు సూసినారంటే ఏందో అంటారు? ఇగరాబోక యెల్లిపో” అంటూ మొగిలి వేగంగా అడుగులేస్తూ ఇంట్లోకి వెళ్ళి తలుపు మూసేసింది.

వేణుకి ఆశపోలేదు. ఇంకా అలాగే నిలబడి ఆ గుమ్మంవైపు చూస్తున్నాడు. ఇంకా అతను వెళ్ళాడో లేదోనని తలుపు కొంచెం తెరిచి చూసింది. పచ్చని రంగుతో, అందమైన నల్లని క్రాపుతో తెల్లని బట్టలతో మిసమిసలాడుతున్న అతన్ని చూడగానే ఆమె బింకం కరిగిపోయింది. పైగా వయసులో ఉన్న ఆమె మనసులో ఏవో కొత్త రాగాలు శ్రుతులు చేసాయి. అయినా తండ్రి చాటు బిడ్డగా మొగిలి మనసును అదుపు చేసుకుంది. బలవంతంగా తిరిగి తలుపు మూసింది. అంతలో పనిమీద వెళ్ళిన కోటి ఇంటికి తిరిగివస్తూ వేణుని చూసాడు “ఇంకా ఆడ ఉన్నావేటి? ఇగ పో! పో!” అంటూ అరిచాడు కోటి. ఆ అరుపు విని భయపడ్డ వేణు దిగాలుపడ్డ ముఖంతో ఇల్లు చేరుకున్నాడు.

వాడిపోయిన అతని ముఖం చూసి అక్కడ ఏదో జరిగిందని ఇట్టే ఊహించుకున్నాడు మాధవ. అయినా అడగలేదు.

“కెమెరాలో రీలు పూర్తయింది మాధవా? కడిగించాలి?” అన్నాడు వేణు.

“ఈ పల్లెలో అటువంటి సౌకర్యాలుండవు. పది మైళ్ళ దూరంలో పట్నం ఉంది. అక్కడికి వెళ్ళి కడిగించుకోవాలి” సమాధానమిచ్చాడు మాధవ.

“మాధవా! కాస్త నాతో పట్నం వచ్చి పుణ్యం కట్టుకో?”

వేణు మాటలకి కరిగిపోయిన మాధవ అతన్ని తీసుకుని పట్నం బయలుదేరాడు.

కడిగిన ఫోటోలు చూసి వేణు తబ్బిబ్బిపోయాడు. అప్పటికే బాగా చీకటిపడింది.

“మాధవా! ముందు ఈ ఫోటో చూడు!” అంటూ మొగిలి ఫోటో అతని ముందు పెట్టబోయాడు.

“వేణూ! ఇవన్నీ ఇంటికెళ్ళాక చూద్దాం! బస్సు దాటిందంటే ఈ రాత్రి ఇక్కడే ఉండాలి. నడు! నడు!” అంటూ బస్స్టాండు వైపు అడుగులేసాడు. చేసేది లేక ఫోటోలు బ్యాగ్లో సర్ది వేణు కూడా అడుగులేసాడు. ఇంటికి రాగానే వేణూ ఫోటోలన్నీ మాధవ ముందు పరిచాడు.

“సారె తిప్పుతున్న మొగిలి, మట్టి పాత్రల మధ్యలో మొగిలి! గేదె మీద సవారి చేస్తున్న పశుల కాపరి!” ఆ ఫోటోలు చూసి అతను నిజంగానే ఆశ్చర్యపోయాడు.

“ఇంత జీవకళ ఉట్టిపడే ఈ చిత్రాలు నిజంగానే పోటీకి పంపు వేణు” అన్నాడు మాధవ.

“అవును వంపిస్తాను. తప్పకుండా ఈసారి నాకే బహుమతి వస్తుంది. అంతేకాదు. ఈ మొగిలి ఫోటోలు నా కళ్ళముందు నిలుపుకుంటాను. నా గుండెలోల్ల భద్రంగా దాచుకుంటాను!” ఆవేశంగా అంటున్న వేణు మాటలు విని మాధవ ఉలిక్కిపడ్డాడు.

గుండెల్లో ఫోటోలు దాచుకుంటే ఫరవాలేదులే అనుకున్నాడు మనసులో.

“ఆమెను ఆరాధిస్తున్నావా? ప్రేమిస్తున్నావా? పెళ్ళి చేసుకుంటావా? మోడల్గా పెట్టుకుని డబ్బు సంపాదిస్తావా?” వెంటనే అనేక ప్రశ్నలు వేసాడు మాధవ.

“ఇప్పుడు నేనేం చెప్పలేను? కాని ఆమె నాకు కావాలి?” అంటూనే వేణు ఆ ఫోటోలు తీసుకుని మొగిలి ఇంటివైపు బయలుదేరాడు.

అది గమ్యం లేని పయనంలా అనిపించింది మాధవకి.

“మొగిలీ! నీ ఫోటోలు చూసుకో! ఎంత అందంగా ఉన్నాయో!” అంటూ సారె ముందు కూర్చుని కూజాలు తయారుచేస్తున్న ఆమె పక్కకు వెళ్ళి చూపించాడు.

మొగిలీ ఆ ఫోటోలు చూసి ఆనందంతో ఉక్కిరి బిక్కిరయింది. వెంటనే చేస్తున్న పని ఆపి లేచి చేతులు కడుక్కు వచ్చింది. వేణు చేతుల్లోంచి ఆ ఫోటోలు తీసుకుని ఆతురతగా చూసింది. తన రూపం చూసుకొని మురిసిపోయింది. అదో పెద్ద అద్భుతంగా భావించింది. దానికి కారణం వేణు. ఆ సమయంలో తండ్రి, కోటి, సారె అన్నీ మరచిపోయింది. ఆమె మనసు నిండా వేణూ అల్లుకుపోయాడు.

“ఇదిగో ఈ ఫోటోలు నీకే యిస్తా? అంతేకాదు దీంతో ఫోటోలు తియ్యడం నేర్పిస్తా! ఈ కెమెరా నీకే ఇస్తా!” అన్నాడు మురిపెంగా.

“ఆ డబ్బా నేనేం సేసుకోవాలి? తమరికాడే ఉండాలి” సిగ్గుతో మెలికలు తిరిగింది మొగిలీ.

“దీంతో ఇవి తియ్యడం నేర్పిస్తా నాతో రా!” అంటూ మురిపెంగా అడిగాడు. వేణు.

మేఘాల కదలికలకు పురులు విప్పి నాట్యమాడే మయూరిలా మొగిలీ అతని వెంట అడుగులేసింది.

ఊరి చివర పంట పొలాల మధ్యలో అతని పక్కగా ఆమె నిలిచింది. ఆమె మెడ చుట్టూ చేతులు వేసి వేణు ఫోటోలు నొక్కడం నేర్పుతున్నాడు. అతని చేతుల స్పర్శకు ఆమె మెడే కాదు ఆమె శరీరమంతా పులకరించింది. అందుకే అతనికి మరింత దగ్గరగా జరిగింది. అంతకంటే మధురమైన సుఖమేదో అందుకోవాలని ఆమె మనసు తొందరపడింది. ఆ పంటచేలల్లో వేణు వెంట పరుగులు తీసింది మొగిలీ. ఆ సమయంలో సామానుతో కావడి భుజాన తగిలించుకున్న మల్లన్న మొగిలీని చూసి కోపంతో మండిపోయాడు. పొరుగుూరు వెళ్ళడం మాని యింటికి తిరిగి వచ్చాడు. అమాయకంగా ఉండే మొగిలీ పట్నం బాబుని చూడగానే అలా మారిపోతుందని ఊహించుకోలేకపోయాడు. ఎండ చురుక్కుమంటోంది. ఇల్లు చేరిన మొగిలీని చూడగానే అతను కోపంతో రెచ్చిపోయాడు. తండ్రిని చూడకుండానే లోపలికి వెళుతున్న మొగిలీని పక్కనున్న దుడ్డుకర్రతో నడ్డిమీద ఒక్కటి వేసాడు ఆ తండ్రి.

“నాయనా! అయ్యో! కొట్టబోక!” అంటూ అరుస్తున్న మొగిలీ ఆర్తనాదానికి పక్కనున్న జనం పరుగులుపెట్టుకు వచ్చారు.

“మావా! కొట్టబోక! సచ్చిపోతది” అంటూ మామకు అడ్డుపడ్డాడు కోటి. అయినా మల్లన్న కొట్టడం ఆపలేదు. ఆ దెబ్బలు తట్టుకోలేక మొగిలి మొదలు నరికిన చెట్టులా నేలకూలింది.

అందరూ మల్లన్నను పట్టుకుని ఆపారు.

“సచ్చిపోద్దిరా!” అంటూ పిన్నమ్మ వచ్చి మొగిలిని ఇంట్లోకి తీసుకువెళ్ళింది. ఆ పూట పిన్నమ్మ మొగిలితోటే ఉంది. కాస్త గంజి కాచి తాగించింది. అన్నం వండి ఆ ముగ్గురికీ పెట్టింది. ఆ సాయంకాలానికి మొగిలి కాస్త కోలుకుంది. వళ్లంతా కమికి దెబ్బలే. కోపం తగ్గిన మల్లన్న కూతుర్ని చూసి బావురుమన్నాడు.

“మొగిలీ! నువ్వు సిన్నపిల్లవి కాయే? ఆ పట్నం బాబుతో నీకేం పని. ఆరిని నమ్మబోక - ఈయేల నీ సుట్టూ తిరుగుతారు. రేపటి పొద్దు మరోసోటికి పోతారే? మనం ఈ మట్టిని నమ్ముకున్నాం! మడిసిని కాదే? నువ్వు సేసే పనికి ఆ మట్టిని అందించేది ఆ కోటిగాడేనే! ఆడిని, నన్ను మోసం సేబోక?” మల్లన్న గొంతు దుఃఖంతో పూడుకుపోయి ఒక మాట రాలేదు. కారే కన్నీళ్ళు పై బట్టతో తుడుచుకుంటూ అక్కడ నుంచి బయటకు వెళ్ళిపోయాడు. కోటిగాడు దిగాలుగా గుమ్మం ముందే చతికిలబడి కూర్చున్నాడు.

“ఒసే! మొగిలీ! ఆ మగోరితో జర బద్రమే? అరిసెయ్యి తాకితే నీకు నెలతప్పదే?” అంది మెల్లిగా పిన్నమ్మా!

“అదేటది?” ఆశ్చర్యంగా అడిగింది మొగిలి.

“అది అంతే? నువ్వు నీళ్ళు పోసుకుంటాయే! ఆడ, మగ కలిస్తేనే కదా పిల్లలు పుట్టేది? ఆరి కాడకి పోబోక” అంది పిన్నమ్మ కాస్త మొగిలిని భయపెట్టాలని.

నిజంగానే మొగిలి చాలా భయపడింది. “ఇగ! ఆరితో పోనేపోను!” అనుకుంది మనస్సులో. ఆ మాటే పిన్నమ్మకి చెప్పింది కూడా! ఆ రోజుల్లా ఎవరు సరిగా తిండి తినలేదు. ఆ రాత్రి ఎవరి కంటికి కునుకు సరిగా రాలేదు.

మల్లన్న దుడ్డుతో మొగిలిని కొట్టిన వార్త ఊరంతా గుప్పుమంది. మాధవకి తెలిసి ఆ యింటికి వెళ్ళవద్దని వేణుని మందలించాడు.

“వాళ్ళు తలుచుకుంటే నిన్ను చావగొడతారు జాగ్రత్త!” అంటూ వేణుని భయపెట్టాడు.

నాలుగు రోజులు వేణు అటు వెళ్ళలేదు. కాని మనస్సులో మొగిలిని చూడాలని ఉంది. ఆమెతో మాట్లాడాలని ఉంది. అయిదవరోజు మొగిలిని చూడాలని బయలు దేరాడు వేణు.

“వేణూ! ఎక్కడికి బయలుదేరావు? మొగిలితో సాంగత్యం నీ భవిష్యత్తుకే గొడ్డలి పెట్టారా? ఫోటోలు తీసావు బాగానే ఉంది. కానీ మీ వాళ్ళు ఆమెను పెళ్ళి చేసుకోవడానికి అంగీకరించరు. ఆమెతో చనువు పెంచుకుని ఏం చేస్తావు? ఆమెను నాశనం చెయ్యకు! ఆలోచించుకో?” చెప్పవలసింది చెప్పాడు మాధవ.

“నేను మొగిలిని ప్రేమిస్తున్నాను. ఆమె నాకు కావాలి!” అంటూ వేణు బయటకు వెళ్ళిపోయాడు.

మాధవ అతన్ని చూసి చాలా భయపడ్డాడు. పైగా అతని తల్లిదండ్రులు తననే తిడతారని బాధపడ్డాడు. వెంటనే పోస్టాఫీసుకు వెళ్ళి అతని తల్లిదండ్రులకు చూచాయగా ఫోనులో చెప్పాడు. అతని మనస్సు కాస్త కుదుటపడి ఊపిరి పీల్చుకున్నాడు.

ఇంటి ముందు వేణుని చూడగానే మొగిలి మొదట చాలా భయపడింది. లోపలికి పరుగెత్తి తలుపులు మూయబోయింది.

“మొగిలీ! నన్ను చూసి భయపడకు. నేను నిన్ను పెళ్ళి చేసుకుంటాను. మావాళ్ళు అంగీకరించకపోయినా నిన్ను నా దానిని చేసుకుంటా! నువ్వు లేనిదే నేనుండలేను. నిన్ను చూడనిదే నే బతకలేను. నన్ను నమ్ము. నా మాట విను” అంటూ దీనంగా పలికాడు.

మొగిలి మనస్సు వేణు మాటలకి అయస్కాంతంలా ఆకర్షితమయింది. వేయబోయిన తలుపులు తెరిచింది. తండ్రి ఇంట లేడు. మొగిలి మనస్సులో తిరిగి ఏవో తలపులు. సూర్యుని చూసిన కమలంలా ఆమె ముఖం వికసింది. నిద్రలేచిన కోటి విస్తుబోయాడు. మొగిలి వేణు పిలుపుకి ముగ్ధలా అతని వెంట అడుగులేసింది.

“మొగిలా! ఎల్లబోకే నాయన తిడతడే! కొడతడే! మొగిలా!” అంటూ కోటి ఎంత చెప్పినా మొగిలి వినలేదు.

“నీ పని నువ్వు సేసుకో పో!” అంది విసుగ్గా! మొగిలి కంటికి కోటి ఆకారం వికారంగా కనబడింది. ఆ యిల్లు, ఆ పరిసరాలు వెగటుగా అనిపించాయి. తెల్లని నూటులో వేణు మన్మథునిలా కనిపించాడు. తండ్రి మాటలు అనాగరికంగా అనిపించాయి. వేణు రూపం తప్ప ఆమెకు మరేమీ కనపడ్డం లేదు.

గోదావరి ఇసుక తిన్నెల్లో దుబ్బుల మధ్యలో ఏకాంతంగా వేణు, అతని వొడిలో మొగిలి. వేణు హస్తాలు ఆమె శరీరంలోని ప్రతి అణువును మీటుతున్నాయి. తీయని లోకాలలో తేలుతోంది ఆమె మనస్సు.

“మొగిలే! నాయన వచ్చిండే!” అన్న కేక భూమ్యాకాశాలను బద్ధలు చేస్తూ వినబడింది.

మొగిలి ఉలిక్కిపడి వేణు కౌగిలి వదిలించుకుంది. కంగారుగా పైట సర్దుకుని లేచి దుబ్బుల చాటు నుంచి బయటకు వచ్చింది. తండ్రి తిరిగి కొడతాడేమోనన్న భయంతో ఆమె శరీరం సన్నగా వణికింది. మారు మాటాడకుండా వేణు పిలుస్తున్నా వినిపించుకోలేదు. కోటి వెంట యింటి వైపు అడుగులు వేసింది. ఇంట్లో తండ్రి లేడు. కోటిని తిట్టిపోసింది మొగిలి.

వేణుకి ఫోటో పోటీలలో ప్రథమ బహుమతి వచ్చిందని తెలిగ్రాం వచ్చింది. పైగా తల్లి సీరియస్ గా ఉంది. వెంటనే బయలుదేరమని తెలిగ్రాం కూడా వచ్చింది.

వేణు ఇంట్లో అడుగు పెట్టగానే మాధవ ఆ విషయాలు చెప్పి తెలిగ్రాములు చేతిలో పెట్టాడు. ఒకపక్క కొండంత సంతోషంతో, మరోపక్క అంతులేని దుఃఖంతో ఉక్కిరిబిక్కిరయ్యాడు. మాధవ ఎంత చెప్పినా వినకుండా బట్టలు సర్దుకుని వాళ్ళూరు బయలుదేరి వెళ్లాడు. అతను వెళ్ళగానే మాధవ మనస్సు కుదుటపడింది.

వేణు ఊరు వదలి వెళ్ళిపోయాడని తెలిసి కోటి, మల్లన్న చాలా సంతోషించారు. అదే సమయమనుకున్న మల్లన్న కూతురు పెళ్లి కోటిగాడితో జరిపించెయ్యాలనుకున్నాడు. మొగిలి మాత్రం వేణు కనబడక విరహంతో విలవిల్లాడింది.

“కోటిగాడితో నీ మనువు జరిపించేత్తా!” అంటూ మల్లన్న పట్టుపట్టాడు. మొగిలి కాదని పైకి అనలేకపోయింది. ఇంక వేణు వచ్చి పెళ్లి చేసుకుంటాడనే ఆశ మనసులో సన్నగిల్లుతోంది. అతను వెళ్ళి పక్షం రోజులు దాటిపోయాయి. మాధవ కూడా ఆమెకు మరి కనపడలేదు. మొగిలికి మనసులో ఏదో దిగులు పట్టింది. పక్కింటి పిన్నమ్మ కూడా కోటిని పెళ్లి చేసుకోమని చెప్పింది. మల్లన్న ముహూర్తాలు పెట్టించాడు. మల్లన్న పెళ్ళాం గుర్తుకొచ్చి కళ్ళొత్తుకున్నాడు. పెళ్లి దగ్గర పడుతోంది. పక్కింటి పిన్నమ్మకి మాత్రం మొగిలి ముఖంలో సంతోషం కనబడలేదు.

“ఎందే మొగిలీ! ఆ దిగులేందే? మనువు నీకేనా?” అంటూ ఆమె పక్కన చేరి పిన్నమ్మ ఆస్వాయంగా ఆమె తల నిమురుతూ అడిగింది.

“తప్పు సేసినా పిన్నమ్మా! ఆ పట్నం బాబు నన్ను మోసం సేసిండు. నన్ను మనువాడతానని నన్ను తాకిండు. సేత్తో తడిమిండు. నెల తప్పుద్దేమో పిన్నమ్మా!” అంటూ పిన్నమ్మ మీద వాలి వెక్కివెక్కి ఏడ్చింది.

“ఓసి ఎరిదానా! సెయ్యి పడితేనే నెలతప్పుద్దా?” అంటూ మొగిలి చెవిలో సృష్టి రహస్యాన్ని వివరించింది. భార్యాభర్తల సంగమాన్ని వివరించి చెప్పి మొగిలి అమాయకత్వానికి పగలబడి నవ్వింది. ఆమెతోపాటే మొగిలి కూడా పకపకా నవ్వింది. మొగిలి మనస్సు తేలికపడింది.

“వేణు మోసం చేసాడు. మాట తప్పాడని నిర్ణయించుకుంది. బలవంతంగా అతని జ్ఞాపకాలు, అతని రూపం మనస్సులో చెరిపివేసింది. తనకు అన్నివిధాల కోటిగాడే జతగాడు అనుకుంది. వేణు వెళ్ళి నెల దాటింది.

ఆరోజే మొగిలి, కోటి పెళ్ళి. ఇల్లంతా పచ్చని తోరణాలతో కలకలలాడుతోంది. మొగిలి ముఖంలో పెళ్ళి కళ వచ్చింది.

ఆ రోజే వేణు ఆ వూరు చేరుకున్నాడు. మాధవ చెబుతున్నా వినిపించుకోకుండా మొగిలి ఇంటికి బయలుదేరాడు. ఏం ప్రమాదం ముంచుకొస్తుందోనని మాధవ అతనిని వెంబడించాడు.

“మొగిలీ! మొగిలీ! నే వచ్చేశా! రా! రా!” అంటూ పిలిచాడు. ఆ యింటి ముందు సందడి అతనికి ఏ మాత్రం పట్టలేదు.

మొగిలి వచ్చి అతని ఎదురుగా నిలబడింది. పెళ్ళి కూతురిలా ఉన్న మొగిలిని చూసి ఉలిక్కిపడ్డాడు వేణు.

“పట్నం బాబు! నేను మీ యెంట రాలేను. తమరికి నాకు ఆ నింగికి ఈ నేలకు ఉన్నంత తేడా ఉన్నది బాబూ! తమరికాడ ఆ బొమ్మల డబ్బా నొక్కెయ్యడం నే పట్టేసినా? కాని తమరు ఈ సారె తిప్పలేరు. అడుసు తొక్కలేరు. అయినా మీ వోళ్ళు నన్ను మనువాడనియ్యరు. నేను తమరితో దొంగ బతుకు బతకలేను. ఇగ ఎల్లి రండి బాబూ!” అని మొగిలి గడప దాటి తిరిగి లోపలికి వెళ్ళిపోయింది. కోటి కోపం పట్టలేక ఓ రాయి తీసి వేణుపైకి విసిరాడు. అది అతని తలకు తగిలి గాయమై రక్తం చిమ్మింది. ఆకాశంలో పొంచి ఎగురుతున్న గద్ద కోడి పిల్లను తన్నుకుపోలేక దూరంగా వెళ్ళిపోయింది. కాట్ల కుక్కలు అరుస్తూనే ఉన్నాయి.

సన్నాయి మేళం మోగింది. మొగిలి మెడలో కోటి తాళి కట్టాడు. మాధవ
మెల్లిగా వేణుని నడిపించుకుంటూ ఇల్లు చేరాడు.

“వేణుది గమ్యం చేరని పయనం”

“మొగిలిది గట్టి నిర్ణయం” అనుకున్నాడు మాధవ.

పత్రిక - మాసపత్రిక

మార్చి 2004 ఉగాది ప్రత్యేక సంచిక

